

HALKIN SAĞLIK EĞİTİMİ YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1- Bu Yönetmeliğin amacı; toplumu oluşturan kişilerin sağlık bilincini ve davranışını geliştirerek, sağlıklarını koruyabilir, sağlık hizmetlerine katılabilir, sağlık haklarını savunabilir hale getirmek üzere; halkın bilgilendirilmesi, Bakanlığın merkez ve taşra teşkilatında görevli personelin halkın sağlık eğitimi konusunda bilgilerinin geliştirilmesi için uygulanacak eğitim faaliyetlerinin usul ve esaslarını belirlemektir.

Kapsam

Madde 2- Bu Yönetmelik, halkın sağlık eğitimi alanında Bakanlığın merkez ve taşra teşkilatı, diğer kamu kurum ve kuruluşlarında veya serbest olarak mesleklerini icra eden sağlık personeli ile halkın sağlık eğitimi faaliyetlerinin hedefleri, ilkeleri, kurumsallaşması, yönetiminde görevlendirilecek personelin görev yetki ve sorumluluklarına dair esasları kapsar.

Yasal Dayanak

Madde 3- Bu Yönetmelik; 181 sayılı Sağlık Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin değişik 12 nci maddesinin (h) bendi; 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununun 3 üncü maddesinin (g) bendi ve 9 uncu maddesinin (c) bendine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4- Yönetmelikte geçen deyimlerden;

- a)-Bakanlık:Sağlık Bakanlığı'nı,
- b)-Genel Müdürlük:Bakanlığın Sağlık Eğitimi Genel Müdürlüğü'nü,
- c)-Daire Başkanlığı:Genel Müdürlüğün Halk Sağlığı ve Sağlığı Geliştirme Eğitimi Dairesi Başkanlığını,
- d)-Bakanlık teşkilatı ve birimleri: Bakanlığın merkez ve taşra teşkilatı birimlerini,
- e) Sağlık hakları : Kişilerin sağlıklarının devamı için; sırf insan olmaları sebebiyle sahip bulundukları ve T.C. Anayasası, milletlerarası antlaşmalar, kanunlar ve diğer mevzuat ile güvence altına alınmış bulunan temel insan haklarını,
- f)-Eğitim programı: Halkın sağlık eğitimi alanında, personelin ve halkın eğitimi faaliyetlerinin amaçlarını, içeriğini, öğrenme faaliyetleri ile değerlendirme boyutunu kapsayan programı,
- g)-Eğitim yöneticisi: Halkın sağlık eğitimi faaliyetlerinin bu Yönetmelik hükümleri doğrultusunda yürütülmesinden, izleme ve değerlendirilmesinden sorumlu kişiyi,
- h)-Eğitim görevlisi: Halkın sağlık eğitimi faaliyetlerinde öğretici olarak görevlendirilen kişiyi,
- ı)-Kurs: Yeni bilgi, beceri, tutum ve davranış kazandırmayı veya varsa olumsuz davranışların kaldırılmasını amaçlayan, eğitim programına göre yürütülen ve sonunda başarı değerlendirilmesi yapılan faaliyeti,
- i)-Seminer : Bir konu ile ilgili bilgi vermek ve bu bilgiler üzerinde tartışmak amacıyla, birkaç yetkilinin yönetimi altında düzenlenen toplantıyı,
- j)-Sertifika :Eğitime alınan personelden bilgi ve beceri kazananlara verilen belgeyi,
- k)-Başarı belgesi: Eğitime katılanlardan yapılan değerlendirmede başarılı olanlara verilen belgeyi,
- l)-Katılım belgesi: Eğitim faaliyetlerine katılanlara muhasebe ve idari işlemlerde kullanılmak üzere verilen belgeyi,
- m)-Çalışma grubu üyesi: Halkın sağlık eğitim sisteminin ilkelerini, stratejilerini, plan ve programlarını geliştirme, araştırma ve değerlendirme amacı ile oluşturulan çalışma gruplarında görevlendirilen kişiyi,
- n)-Halkın sağlık eğitimi: Kamu kurum ve kuruluşlarında, özel veya tüzel kişilere ait işyerlerinde çalışan personelin halkın sağlığı ile ilgili veya toplumu oluşturan kişilerin kişisel sağlık bilgi ve becerilerini geliştirerek, davranış değişikliği oluşturmak amacıyla yapılan eğitimi,
- o)-Sağlık eğitim kurumları : İl Sağlık Müdürlüğü'ne bağlı Halkın sağlık eğitimi ile ilgili, personele ve halka yönelik eğitim programlarının uygulandığı eğitim kurumlarıdır.

İKİNCİ BÖLÜM

Halkın Sağlık Eğitimi, Hedefleri ve İlkeleri

Hedefler

Madde 5- Bakanlığın halkın sağlık eğitimi ile ilgili görev, yetki ve sorumlulukları çerçevesinde hedefleri şunlardır:

- a) Göreve yeni başlayan personelin halkın sağlık eğitimi alanında eksikliklerini tamamlamak,
- b) Personele halkın sağlık eğitimi alanındaki yeniliklerin, gelişmelerin gerektirdiği bilgi, beceri ve davranışları kazandırmak,
- c)Halkın sağlık bilincini ve davranışını geliştirerek, sağlıklarını koruyabilir, sağlık hizmetlerine katılabilir ve sağlık haklarını savunabilir hale getirmek,
- d) Halkın sağlık eğitimi alanında hizmet yapan resmi, özel kurum ve kuruluşlar ile sivil toplum örgütleri ve üniversite temsilcilerinin katılımını sağlayarak sektörler arası iş ve güç birliğini geliştirmek,
- e)Halkın sağlık eğitiminde etkinliği sağlamak amacıyla basın yayın kuruluşlarını bilgilendirmek ve işbirliği yapmak,
- f) Halkın sağlık eğitimi etkinliğini artırmak amacıyla araştırma ve inceleme yapmak,
- g) Halkın sağlık eğitimi konusunda broşür, afiş, spot, film ve benzeri araç gereç üretimi yaparak eğitim hizmetlerinin etkinliğini artırmak,
- h) Gezici veya yerleşik sağlık müzelerini geliştirerek, sağlık fuarlarını oluşturarak bu fuarlarda standlar açmak ve sağlık hizmetlerinin gelişimi konusunda halkı bilgilendirmek.
- ı) Halk sağlığı ile ilgili uluslar arası kuruluşlarla işbirliği yapmak, uluslar arası toplantılara katılımı sağlayarak bilgi ve deneyim alışverişinde bulunarak ve yenilikleri izleyerek yenilikleri ulusal programlara aktarmak.

İlkeler

Madde 6- Halkın sağlık eğitimi hedeflerine ulaşılabilmesi için;

- a) Eğitimin sürekli olması,
- b) Eğitimin, halkın sağlık eğitimi ihtiyaçları dikkate alınarak Bakanlıkça belirlenen amaçlar ve hedefler doğrultusunda düzenlenecek plan ve programlara dayandırılması,
- c) Eğitilen personelin, eğitim amaçlarına uygun halkın sağlık eğitim faaliyetlerinde görevlendirilmesi,
- d) Halkın sağlık eğitimi için görevlendirmede istekli personele öncelik verilmesi ve fırsat eşitliği tanınması,
- e) Eğitim faaliyetlerinin sektörler ve disiplinler arası bir anlayış ile yürütülmesi,
- f) Eğitimde görsel- işitsel araç ve gereçlerden yararlanılması,
- g) Eğitim programlarının halka yansıtılmasında, her türlü basın ve yayın kuruluşlarından yararlanılması,
- h) Konu ile ilgili yeni bilgi ve teknolojinin yakından izlenerek gerek çalışanlara, gerekse halka aktarılması,
- ı) Eğitimlerin sürekli değerlendirilip yönlendirilmesi için gerçekleşen her türlü eğitim faaliyeti sonuçlarının Genel Müdürlüğe bildirilmesi, ilkeleri göz önünde bulundurulur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Teşkilat ve Görevler

Teşkilat

Madde 7- Halkın sağlık eğitimi faaliyetleri aşağıdaki teşkilatlar tarafından yürütülür.

- a) Sağlık Eğitimi Genel Müdürlüğü
- b) İl Sağlık Müdürlüğü
- c) Sağlık Eğitim Kurumları

Sağlık Eğitimi Genel Müdürlüğü' nün görevleri:

Madde 8- Genel Müdürlük;

Bakanlığın hizmet politikası ve hedeflerine yönelik olarak halkın sağlık eğitimi çalışmalarının yürütülmesi için gerekli tedbirleri alır. Gerekğinde Halk Sağlığı Eğitimine ilişkin genel politikanın belirlenmesi, halkın sağlık eğitimi yıllık planlarının hazırlanması ve çalışmaların değerlendirilmesi amacıyla çalışma grupları oluşturur.

Sağlık Müdürlüğü

Madde 9- Sağlık Müdürlüğü' nün görevleri;

- a) Bakanlık tarafından hazırlanan halkın sağlık eğitimi yıllık planı doğrultusunda, sağlık müdürlüğü eğitim şube müdürlükleri aracılığı ile mahalli olarak düzenlenecek halkın sağlık eğitimi programlarının uygulanmasını ve değerlendirilerek Genel Müdürlüğe bildirilmesini sağlamak,
- b) İlin halkın sağlık eğitimi ihtiyaçlarını belirleyerek, Bakanlığın halkın sağlık eğitimi yıllık planı hazırlanmasında göz önünde bulundurmak üzere Genel Müdürlüğe bildirmek,
- c) İl sağlık eğitim kurumlarının hizmetlerinin yürütülmesini sağlamak.

Sağlık Eğitim Kurumları:

Madde 10- Sağlık Eğitim Kurumlarının görevleri;

Halkın Sağlık Eğitimi ile ilgili olarak personele ve halka yönelik eğitim programları düzenlemek ve uygulanmasını sağlamak

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Eğitim Faaliyetlerinde Görevlendirilecek Personel

Görevlendirme

Madde 11-Eğitim Faaliyetlerinde görevlendirilecek eğitim yöneticisi, eğitim görevlileri ve diğer personel Genel Müdürlük ve faaliyeti teklif eden birim ile işbirliği yapılarak belirlenir.

İlde gerçekleştirilecek eğitim faaliyetlerinde ise görevlendirme Valilikçe yapılır.

Eğitim yöneticisinin görev ve sorumlulukları

Madde 12-Eğitim yöneticisinin görevleri şunlardır;

- a) Eğitim programının uygun bir şekilde yürütülmesi için eğitim kurumu yöneticisi, eğitim görevlileri ve diğer yetkililerle işbirliği yapmak.
- b) Eğitim için gerekli ortamı hazırlamak.
- c) Eğitim faaliyetleri sonunda eğitimin değerlendirilmesini yaparak, faaliyetlerle ilgili rapor hazırlayıp, Genel Müdürlüğe gönderilmesini sağlamak.

Eğitim Görevlilerinin Nitelikleri

Madde 13- Eğitim faaliyetlerinde görev alacak personelde aşağıdaki nitelikler aranır:

- a) Bakanlık içinden görevlendirilecek personelin eğitim programlarında yer alan konularda gerekli bilgi ve beceriye sahip olması,
- b) Bakanlık dışından görevlendirilecek öğretim görevlilerinin de üniversitelerde "öğretim üyesi"/ "öğretim görevlisi" olması veya diğer kurumlarda çalışmış olmakla beraber eğitim programında yer alan konularda gerekli bilgi ve beceriye sahip olması,
- c) Yeni bilgi ve teknolojilerin transferinde ihtiyaç duyulması halinde, yurt dışından da eğitimci temin edilebilir.

Eğitim görevlilerinin görev ve sorumlulukları

Madde 14- Eğitim görevlilerinin görevleri şunlardır:

- a) Yaptıkları eğitim programına göre verecekleri konuların notlarını programın başlamasından en az bir hafta önce eğitim yöneticisine vermek.
- b) Eğitimi yürütmek ve sonucu değerlendirmek.
- c) Zorunlu nedenlerle görevlerine devam edememeleri halinde durumu derhal eğitim yöneticisine bildirmek.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Eğitim Türleri,Eğitim Faaliyetlerinin Planlanması ve Uygulanması

Eğitim türleri

Madde 15- Konunun özellikleri dikkate alınarak aşağıda belirtilen eğitim türlerine benzer programlar düzenlenir.

a) Personel Eğitimi

Halkın Sağlık Eğitimi gerçekleştirilecek personelin hizmetçi eğitimi, Sağlık Bakanlığı Hizmetçi Eğitim yönetmeliği ve yurt dışına görevlendirilecek personele ise “ Yetiştirilmek Amacıyla Yurt Dışına Gönderilecek Devlet Memurları Hakkında Yönetmelik” esaslarına göre düzenlenir.

b) Halk eğitimi:

Toplumu oluşturan kişilerin sağlık bilincini, davranışını geliştirerek, sağlıklarını koruyabilir, sağlık sorunlarını çözebilir, sağlık hizmetlerine katılabilir, sağlık haklarını savunabilir hale getirmek için uygulanacak sağlık eğitimidir.

Yıllık eğitim plan ve programları

Madde 16- Bakanlık halkın sağlık eğitim plan ve programları; koordinasyon birimi olan Sağlık Eğitimi Genel Müdürlüğü'nce, 5 yıllık kalkınma planı ve yıllık programlar doğrultusunda, merkez birimlerinin merkez ve taşra teşkilatlarından sağlayacağı bilgiler, raporlar, teklifler dikkate alınarak yıllık olarak hazırlanır, teknik ve yönlendirme kurulunda görüşüldükten sonra " Bakanlık Makam Onayı" ile uygulamaya konulur.

Yıllık halkın sağlık eğitim planında ; tarih,süre,yer,konu, amaç,katılacak kişi ve sayıları, eğitim görevlileri,eğitim yöntemleri,eğitim materyali, işbirliği yapılacak kişi ve kurumlar belirlenir.

Eğitim programının içeriğinin belirlenmesi durumunda, ihtiyaç halinde çalışma grupları oluşturulabilir. Yıllık eğitim planı onaylandıktan sonra eğitim programlarının başlayacağı tarihten en az 1 ay önce ilgili birimlere bildirilir.

İldeki eğitim faaliyetleri

Madde 17- İl sağlık müdürlüklerince, Bakanlığın halkın sağlık eğitim yıllık planı göz önünde bulundurularak, ilin eğitim ihtiyaçları doğrultusunda eğitim programları hazırlanır ve Valilik onayı alındıktan sonra yürürlüğe konulur.

Bu faaliyetlerin tarihi, yeri, programı, eğitim yöneticileri,eğitim görevlileri ile eğitime katılacaklar il sağlık müdürlüğünce belirlenir ve Valilik onayına sunulur. Yıllık plandaki her türlü değişiklikler Valilik onayı alınarak yapılır. Valilik yıllık eğitim planını ve uygulama sonuçlarını Genel Müdürlüğe bildirir.

Eğitim planında değişiklik

Madde 18- Bakanlık halkın sağlık eğitimi yıllık planının uygulanma devresinde yapılması zorunlu görülen değişiklikler, Genel Müdürlükçe değerlendirildikten sonra "Bakanlık Makam Onayı" ile yapılır ve teşkilata bildirilir.

ALTINCI BÖLÜM

Katılma, Sınavlar, Değerlendirme, İzinler ve Disiplin

Eğitim faaliyetine katılma

Madde 19-Halkın sağlık eğitim faaliyetine katılacak personel, amaca uygun olarak eğitilir ve eğitim faaliyetlerinde görevlendirilir.

Diğer kurumlardaki eğitime katılmak

Madde 20- Diğer kurumlardaki eğitime, uygun nitelikteki personelin katılmasını Genel müdürlükçe/Valilikçe değerlendirilir ve “Bakanlık Makam Onayı” ile uygulamaya konulur.

Eğitim faaliyetlerine diğer kurumlardan katılmak

Madde 21- Masrafları kendilerine veya kurumlarına ait olmak kaydıyla Bakanlık dışından kamu ve özel diğer kurum personeli için bu Yönetmelik çerçevesinde eğitim faaliyetleri düzenlenebilir, ayrıca anılan personelin Bakanlıkça veya Valilikçe düzenlenecek eğitim faaliyetlerine katılmasını da kabul edilebilir.

Eğitim faaliyetlerine katılmayanlar :

Madde 22- Herhangi bir sebeple eğitim programıyla ilişkisi kesilenlere ve sınavlara katılmayanlara başarı ve katılma belgesi verilmez.

Devam durumu

Madde 23- Eğitim faaliyetlerine, mazeretsiz olarak eğitim süresinin % 5' i ve mazeretli olarak % 10'u oranından daha fazla süre katılmayan personelin faaliyetle ilişkisi kesilir.

İzinler

Madde 24- Eğitime katılanlar, eğitim süresince 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun 104 üncü maddesinin (A),(B),(C) bendlerinde belirtilen mazeretleri dışında izin kullanamazlar. Kullanılması halinde eğitim programıyla ilişkileri kesilir.

Başka kurumlardan eğitime katılanlar, eğitim programları kurallarına uymak zorundadır.

Disiplin

Madde 25- Eğitim faaliyetine katılanlar, öğretim programında yer alan faaliyetlere katılmak ve bunların gerektirdiği çalışma ve ödevleri yapmak zorundadırlar. Eğitim faaliyetlerini engelleyici veya aksatıcı tutum ve davranışları görülenlerin eğitim yöneticisi tarafından faaliyetle ilişkisi kesilir. Durum, en kısa sürede mahalli eğitim faaliyetlerinde Valiliklere, Bakanlıkça yapılan eğitim faaliyetlerinde Genel Müdürlüğe bildirilir. Bu kişiler hakkında 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu ve konuya ilişkin diğer mevzuatın disiplin cezaları ile ilgili hükümleri uygulanır.

Eğitimin değerlendirilmesi

Madde 26- Eğitimin değerlendirilmesinde aşağıdaki hususlara uyulur.

a) Eğitime katılan personelin eğitim öncesi ve sonrası bilgi ve beceri düzeyi değerlendirilir.

b) Değerlendirme eğitim programının amaçlarına göre yazılı, sözlü, uygulamalı veya hem yazılı hem sözlü hem de uygulamalı sınavla yapılabilir.

c) Sınavın şekli ve soruları eğitim görevlileri tarafından belirlenir.

d) Değerlendirme ile ilgili tedbirler eğitim yöneticisi, eğitim merkezi müdürü ve eğitim görevlileri tarafından ortaklaşa alınır.

e) Değerlendirme eğitim yöneticisi ve eğitim görevlilerinden oluşan “Değerlendirme Komisyonu” tarafından yapılır.

f) Yapılan değerlendirme sonucunda başarısız olanlar ve mazeretleri sebebi ile eğitim sonu değerlendirmeye katılmayanlar için eğitim komisyonunca bir sınav daha yapılarak tekrar değerlendirilir.

g) Eğitimle ilgili yapılan sınavlar 100 üzerinden değerlendirilir, 70 ve üzerinde puan alanlar başarılı sayılır.

ı) Eğitim sonunda sınavlardan herhangi birine mazeretsiz olarak katılmayanlar başarısız sayılırlar. Ayrıca haklarında 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu’nun disiplin hükümleri uygulanır.

ı) Halk sağlığı eğitim programına katılan personelin, programa katılımı, devam, izin, disiplin durumu ve eğitimin değerlendirilmesi ile ilgili hususlar “Sağlık Bakanlığı Hizmetiçi Eğitim Yönetmeliği” nde belirtilen esaslara göre gerçekleştirilir.

j) Halkın sağlık eğitimini değerlendirme esası, eğitim programına halkın katılımını teşvik eder şekilde olmalıdır. Özendirme biçimi; şiir, kompozisyon, makale, resim, karikatür, proje hazırlama, aktif uygun sağlıklı yaşam örneğini uygulama şeklindeki etkinliklere katılım ve başarı belgesi, plaket, madalya, para, kitap, düzenlenecek bir gezi programına katılım, basın önünde tanıtım ve bu gibi ödüllü olmalıdır.

Belge verilmesi

Madde 27- Eğitim faaliyeti sonucu başarılı olanlara eğitimin özelliğine göre; “Başarı Belgesi” veya “Sertifika”, başarısız olanlara ve eğitim faaliyeti sonunda herhangi bir değerlendirme yapılmadığı durumlarda “Katılım Belgesi”, eğitimi düzenleyen birimce hazırlanarak eğitim faaliyetleri sonunda katılımcılara verilir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Eğitim giderleri

Madde 28- Eğitim çalışmalarının yürütülmesi Mali Hükümler ile ilgili eğitim giderleri Bakanlık bütçesinden karşılanır.

Eğitim görevlileri ve eğitime katılanların giderleri

Madde 29- Eğitim yöneticileri, görevliler ve eğitime katılanlara eğitime katıldıkları süreler dikkate alınarak, 6245 Sayılı Harcırah Kanunu ile Bütçe Kanunu'nun ilgili hükümleri uygulanır. Eğitimin görev yerinde yapılması halinde eğitime katılan personele gündelik verilmez.

657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun 89 uncu maddesine göre ek ders görevi verilir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Son Hükümler

Yürürlük

Madde 30- Bu Yönetmelik, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 31- Bu Yönetmelik hükümlerini Sağlık Bakanı yürütür.